

Biochemiczne markery odpowiedzi na esketaminę i ketaminę

Aleksandra Metelska^{1,2*}, Hanna Karakuła-Juchnowicz^{1,2}

1. I Klinika Psychiatrii, Psychoterapii i Wczesnej Interwencji, Uniwersytecki Szpital

Kliniczny nr 1, ul. Głuska 1, 20-439 Lublin

2. I Klinika Psychiatrii, Psychoterapii i Wczesnej Interwencji, Uniwersytet Medyczny w

Lublinie, al. Raławickie 1, 20-059 Lublin

Wstęp: Istotnym problemem w leczeniu zaburzeń depresyjnych jest rosnąca liczba przypadków tzw. depresji lekoopornej (TRD). Istnieją dowody na skuteczność ketaminy w leczeniu TRD; wskaźnik odpowiedzi waha się od 40% do 90%. W niniejszym opracowaniu skupiliśmy się na zmapowaniu dostępnych badań dotyczących biochemicznych markerów odpowiedzi na ketaminę i esketaminę w leczeniu zaburzeń depresyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem typów biomarkerów, projektów badań oraz identyfikacji luk w aktualnym stanie wiedzy.

Metody: Przeprowadzono przegląd literatury zgodnie z wytycznymi PRISMA-ScR. Przeszukano bazy PubMed i Embase w zakresie czasowym od momentu ich utworzenia do 1.02.2026. Wykluczono artykuły w języku innym niż angielski, niedostępne artykuły pełnotekstowe, badania na zwierzętach. Ponadto w celu identyfikacji dodatkowych badań przeprowadzono ręczne przeszukiwanie bibliografii istniejących przeglądów.

Wyniki: Ostatecznie kryteria włączenia do przeglądu spełniło 46 artykułów: 17 RCT, 25 badań interwencyjnych nierandomizowanych, 2 badania obserwacyjne, 1 opis przypadku, 1 opis serii przypadków. Najwięcej badań dotyczy: BDNF, markerów stanu zapalnego, a zwłaszcza IL-6, TNF- α , IL-10 i IL-8 oraz metabolitów szlaku kinureninowego, jednakże wyniki tych badań są niespójne. Pozostałe obszary pozostają zbadane jedynie fragmentarycznie.

Wnioski: Zaobserwowano znaczną heterogeniczność projektów badawczych, metod analitycznych oraz definicji odpowiedzi klinicznej. Obecna baza dowodowa ma charakter fragmentaryczny i eksploracyjny, w związku z powyższym niezbędna jest większa ilość badań, zwłaszcza randomizowanych z podwójnie ślepą próbą, na dużych grupach.

Słowa klucze: *ketamine, depression, biomarkers, antidepressant response*